

Euroopan huumausaineiden ja
niiden väärinkäytön seurantakeskus

***Europe Direct -palvelu auttaa sinua löytämään
vastaukset EU:hun liittyviin kysymyksiisi.***

**Uusi yhteinen maksuton palvelunumero:
00 800 6 7 8 9 10 11**

Lisätietoja EMCDDA:sta löytyy osoitteesta <http://www.emcdda.eu.int>.

Suuri määrä muuta tietoa Euroopan unionista on käytettävissä Internetissä Europa-palvelimen kautta (<http://europa.eu.int>).

Luettelointitiedot ovat teoksen lopussa.

ISBN 92-9168-179-2

© Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus, 2003

Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Printed in Belgium

Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus

Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus (EMCDDA) on huumeita koskevan tiedon keskus Euroopan unionissa. Vuonna 1993 perustetun ja Lissabonissa toimivan viraston tarkoituksena on tuottaa EU:lle ja sen jäsenvaltioille objektiivista, luotettavaa ja vertailukelpoista tietoa huumeista ja huumeriippuvuudesta. EMCDDA on yksi EU:n hajautetuista erillisvirastoista.

Tosiasioihin perustuva huumetieto on yksi kaikkein tärkeimmistä työvälineistä pyrittäessä vastaamaan huumeiden asettamaan maailmanlaajuisen haasteeseen. Tarjoamalla tällaista tietoa EU:ssa EMCDDA auttaa päättäjiä, tutkijoita ja alan asiantuntijoita ymmärtämään ongelman luonnetta ja kehittämään tarvittavia vastatoimia.

Keskuksen toiminnan ydintehtävä on pyrkiä parantamaan huumetiedon vertailtavuutta kautta Euroopan ja kehittämään menetelmät sekä työvälineet tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Tähänastisten ponnistelujen tuloksena eri maat voivat nähdä, miten ne sijoittuvat laajempaan eurooppalaiseen kokonaiskuvaan, sekä tarkastella yhteisiä ongelmia ja tavoitteita.

Koko huumeekysymyksen keskeinen piirre on sen vaihteleva ja dynaaminen luonne, minkä vuoksi uusien kehityssuuntausten havaitseminen onkin EMCDDA:n keskeinen tehtävä. Ensimmäisten kymmenen toimintavuotensa (1993–2003) aikana keskus on havainnut muutoksia sekä huumeongelman luonteessa että eri maiden huumeiden vastaisissa toimissa ja huumepoliittisissa linjauksissa. Tänä aikana virasto on selvittänyt peruseroavaisuuksia mutta myös havainnut yleisiä piirteitä ja suuntauksia.

Selkeän ja ajan tasalla olevan kuvan saaminen kaiken aikaa muuttuvasta kentästä on viraston toiminnan kulmakivenä sen työohjelmassa vuosina 2004–2006. Vaikka paljon onkin jo saavutettu, paljon on vielä tekemistä seurantavälineiden kehittämisessä ja sellaisen todellisen ”yhteisen kielen” luomisessa, jolla tätä Eurooppaa ja koko maailmaa koskevaa ilmiötä voidaan kuvailla.

Perustamisasetuksen mukaiset elimet

EMCDDA:n tärkein päättävä elin on hallintoneuvosto, jonka kokoonpano on seuraava: yksi edustaja jokaisesta EU:n jäsenvaltiosta, kaksi edustajaa Euroopan komissiosta, kaksi Euroopan parlamentin nimittämää huumealan asiantuntijaa sekä tarkkailijajäsenet, muun muassa Norjasta ja kansainvälisistä järjestöistä.

Kansallisten edustajien kokoontuminen takaa sen, että kaikkien eurooppalaisten intressit tulevat edustetuiksi EMCDDA:n päätöksenteossa.

Hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

EMCDDA:n tieteellisestä riippumattomuudesta huolehtii sen tieteellinen komitea, joka tehtävänsä mukaan tarjoaa keskukselle neuvoja ja apua kaikissa niissä tieteellisissä kysymyksissä, jotka johtaja tai hallintoneuvosto sille toimittaa. Sen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Ydintehtävät

EMCDDA:n tehtäväkuvauksen mukaisesti sen tärkeimmät tehtävät ovat

- olemassa olevan tiedon kerääminen ja tutkiminen
- tiedon vertailumenetelmien parantaminen
- tiedon levittäminen
- yhteistyö EU:n toimielinten, kansainvälisten kumppaneiden sekä muiden kuin EU:n jäsenvaltioiden kanssa.

Tiedossa, jota EMCDDA kerää, analysoi ja levittää, keskittyyään seuraaviin aiheisiin:

- huumeiden kysyntä ja sen vähentäminen
- kansalliset ja EU:n strategiat ja toimenpiteet
- kansainvälinen yhteistyö ja huumetarjonnan geopolitiikka
- huumausaineiden, psykoaktiivisten aineiden ja prekursorien kaupan valvonta
- huumeilmiön vaikutus tuottaja-, käyttäjä- ja läpikulkumaihin.

Työryhmät

EMCDDA:n toiminnan ytimessä on neljä ohjelmatyöryhmää, jotka keskittyvät seuraaviin alueisiin:

- huumeilanteen seuranta ja analysointi
- vastatoimien seuranta ja analysointi
- uusien synteettisten huumeiden seuranta ja arviointi
- kansallisten ja EU:n strategioiden ja poliittisten linjausten sekä niiden vaikutusten seuranta ja analysointi.

Näiden alueiden toimintaa tukevat tai edistävät seuraavat alaohjelmat:

- Reitox-koordinointi
- tiedonvälitys ja -levitys
- tietotekniikka
- tukipalvelut.

Vuosien 2004–2006 työohjelma

EMCDDA:n vuosien 2004–2006 työohjelman taustana ovat uudet poliittiset aloitteet ja muutos, joita väärittävät EU:n laajeneminen sekä EU:n uusi huumausainestrategia ja huumausaineita koskeva toimintasuunnitelma.

Kolmivuotisen ohjelman keskeisiä toiminta-alueita ovat

- tietojen seuranta ja analysointi sekä tiedon laadun parantaminen
- uusien kehityssuuntausten paljastaminen ja arviointi
- tieteellisten ja aihekohtaisten analyysien suorittaminen uusien suuntausten ja toimintapolitiikan tarpeiden mukaisesti.

Ohjelman päätavoitteena on laajan tietojärjestelmän perustaminen määrällisen ja laadullisen huumeitiedon keräämistä ja käyttöä varten. Järjestelmään on tarkoitus sisällyttää keskuksen kaiken aikaa kasvava huumeongelmaa käsittelevä tietomäärä ja näin vahvistaa keskuksen asemaa luotettavan ja vertailukelpoisen tiedon toimittajana laajentuneessa EU:ssa.

Työohjelman koko teksti löytyy osoitteesta <http://www.emcdda.eu.int>.

Huumetilanne

Huumeongelman laajuuden ja luonteen ymmärtäminen on tehokkaan päätöksenteon ja toiminnan ratkaisevan tärkeä edellytys. Sen vuoksi EU:n huumeilanteen seuranta ja analysointi ovatkin yksi EMCDDA:n päätehtävistä.

Huumeiden käyttöä ja sen seurauksia koskevan vertailukelpoisen ja ajan tasalla olevan tiedon kerääminen asettaa haasteita sekä käytettäville menetelmille että käytännön toiminnalle. Sen vuoksi EMCDDA toimiikin yhteistyössä kansallisten asiantuntijoiden kanssa sellaisten rakenteiden ja työmenetelmien kehittämiseksi, joiden avulla jäsenvaltiot voivat kerätä tietoja yhdenmukaisella tavalla. Nämä työvälineet antavat maille ”yhteisen kielen”, jonka avulla ne voivat tulkita ja vertailla yhteisen ongelman luonnetta. Ne myös auttavat koko EU-alueen poliittisia päättäjiä huumeita koskevien avainkysymysten tunnistamisessa, vastatoimien käynnistämisessä sekä toiminnan tulosten arvioinnissa.

Vuosien 2004–2006 työohjelmaan kuuluvat tiedon laadun parantaminen avainindikaattorien avulla, tiedonkeruustrategioiden vakiinnuttaminen sekä EMCDDA:n ja sen kumppaneiden keräämän tiedon tarjoamien tutkimusmahdollisuuksien täysimittainen hyväksikäyttö.

Avainindikaattorit

EMCDDA:n tietojärjestelmän ytimessä on viisi harmonisoitua epidemiologista avainindikaattoria. Ne toimivat kuten vakiomuotoiset työvälineet vertailukelpoisen huumeitiedon keruussa ja esittämisessä.

Näitä työvälineitä ovat

- huumeiden käytön esiintyvyys ja käyttömallit koko väestössä
- huumeiden ongelmakäytön esiintyvyys ja käyttömallit
- huumeiden käyttöön liittyvät infektiosairaudet
- huumeisiin liittyvät kuolemantapaukset ja käyttäjien kuolleisuus
- huumehoidon kysyntä.

Näiden indikaattoreiden avulla virasto pystyy lisäämään ymmärrystä Euroopan huumeongelmasta sekä tuottamaan luotettavaa aineistoa päätöksenteon tueksi.

Tietopohjan laajentaminen

EMCDDA on laajentamassa tietopohjaansa kehittämällä tiedonkeruustrategioita päätöksenteon vaatimilla uusilla alueilla. Joillakin aloilla tietoa on jo saatavilla runsaasti, kun taas joillakin muilla aloilla saatavuus vaihtelee hankkeiden kehitysvaiheen mukaan.

Tähän kuuluvat seuraavat alueet:

- huumeisiin liittyvä rikollisuus
- huumemarkkinat ja huumeiden saatavuus
- nuoriso ja riskialttiit ryhmät
- huumeisiin liittyvä sosiaalinen syrjäytyminen
- käyttömallit ja uudet huumetrendit.

Virasto seuraa myös näitä aiheita koskevia tieteellisiä tutkimusraportteja omien tietojensa täydentämiseksi ja niiden saattamiseksi oikeisiin yhteyksiinsä.

Analyysi, arviointi ja ennusteiden tekeminen

Ajan tasalla olevan, metodologisesti asianmukaisen ja päätöksenteon kannalta käyttökelpoisen tietopohjan tarjoaminen huumeatilanteesta on tiedonkeruun keskeinen kannustin. Varmistaakseen tietojensa mahdollisimman tarkan hyödyksikäytön EMCDDA tekee yksityiskohtaisia analyysejä uusien näkymien avaamiseksi keskeisille päätöksenteon alueille.

Analyysit kattavat seuraavat alueet:

- huumeiden käytön uudet suuntaukset, niiden vaikutukset ja seurannaisvaikutukset
- huumeiden käytön laajuus ja siihen liittyvä ongelmakenttä
- erilaiset käyttötavat ja niiden vaikutukset
- riski- ja suojatekijät, yksilölliset ja sosiaaliset tekijät, markkinat ja taloudelliset kysymykset
- epidemiologiset menetelmät suoritettujen vastatoimien ja muiden tekijöiden vaikutusten yhä paremmaksi ymmärtämiseksi.

Huumeiden vastaiset toimet

Päätäjien on erittäin tärkeää tuntea erilaisten huumeiden vastaisten toimien toimivuus kussakin erityisessä tilanteessa, jotta he voisivat laatia mahdollisimman onnistuneita toimintastrategioita. Tästä syystä huumeongelman vastatoimien seuranta ja analysointi kuuluvatkin EMCDDA:n keskeisiin tehtäviin.

Yksi viraston työn tärkeimmistä haasteista on pystyä tarjoamaan ajan tasalla olevaa ja näyttöön perustuvaa tietoa, jonka avulla voidaan vastata terveys-, kasvatusta-, sosiaali- ja oikeusalan tarpeisiin. Keskus osallistuu lisäksi tutkimustulosten hyödyntämiseen sekä pyrkii kartuttamaan vastatoimia koskevaa tieteellistä tietämystä päätöksenteon ja käytännön toimien perustaksi.

Vuosien 2004–2006 työohjelmaan kuuluvat vastatoimiin liittyvien trendien ja kehityssuuntausten analysointi, entistä jäsenyöneempien tiedonkäsittelymenetelmien kehittäminen sekä parhaita toimintakäytäntöjä ja laadunhallinnan työvälineitä koskevien esimerkkien esittely.

Avainkysymykset

EMCDDA seuraa ja analysoi ehkäisevään huumetyöhön, hoitoon, sosiaaliseen kuntoutukseen ja haittojen vähentämiseen liittyvien toimenpiteiden esiintyvyyttä, saatavuutta ja laatua. Mukana ovat tällöin myös toimenpiteet, joita oikeusjärjestelmä tarjoaa huumeiden käyttäjille.

Virasto tutkii erityisesti toimenpiteitä, jotka

- estävät lapsia ja nuoria aloittamasta huumeiden käytön
- estävät siirtymisen käyttökokeiluista ongelmakäyttöön
- estävät ja vähentävät huumeisiin liittyviä terveyshaittoja ja huumekuolemia
- auttavat huumeita käyttäviä rikoksentekejiä vankilassa ja sen ulkopuolella
- kohdistuvat huumeiden ongelmakäyttöön ja riippuvuuden hoitoon
- integroivat sosiaalisesti ongelmakäyttäjiä
- estävät rahanpesua ja prekursorien leviämistä.

Tiedonkeruun välineet

EMCDDA:n työohjelmissa kiinnitetään erityistä huomiota parhaiden toimintakäytäntöjen edistämiseen sekä huumeongelman vastatoimien arviointiin.

Keskuksen yksityiskohtaisin parhaita toimintakäytäntöjä koskeva tiedonkeruuväline on huumeaineiden kysynnän vähentämistä koskeva tietokanta (*Exchange on Drug Demand Reduction Action – EDDRA*). Tämä ammattilaisten kokemusten vaihtoa edistävä monikielinen online-tietokanta antaa yksityiskohtaista tietoa arvioinnin kohteina olleista ehkäisy- ja hoito-ohjelmista sekä haittojen vähentämiseen tähtäävistä ohjelmista EU:n alueella.

Palvelujen arviointia helpottaa viraston arviointivälineiden tietopankki (*Evaluation Instruments Bank – EIB*). Tässä monikielisessä online-asiakirja-arkistossa on standardoituja menetelmiä ja työvälineitä, joita eri sidosryhmät käyttävät ohjelmiensa arvioinnissa.

Virasto julkaisee lisäksi painettuja ja verkossa olevia oppaita järjestelmällisen projektisuunnittelun, seurannan ja arvioinnin edistämiseksi.

Analyysi, parhaat toimintakäytännöt ja laatu

EMCDDA analysoi ja tulkitsee hyvinkin monenlaisia huumeisiin kohdistettavia toimenpidevaihtoehtoja poliittisten päättäjien ja ammattilaisten ohjaamiseksi siinä, miten he voisivat käsitellä ongelmaa entistä tehokkaammin.

Virasto levittää lisäksi tietoa parhaista toimintakäytännöistä ja laadunvarmistuksesta, jotka on hankittu huolellisen suunnittelun, järjestelmällisen toteutuksen, asianmukaisen seurannan ja arvioinnin sekä perustellun tieteellisen tiedon avulla.

Tämän toiminnan kautta virasto pyrkii antamaan oman panoksensa toimivan ja vastavuoroisen tiedonvaihdon kehittämiseen Euroopan tasolla, lisäämään tietoa onnistuneista toimintavaihtoehtoista sekä antamaan opastusta resurssien ja taitojen optimaalisesta käytöstä.

Toiminta uusien synteettisten huumeiden vastaan

Uusien synteettisten huumeiden saattama aiheuttaa merkittäviä terveysriskejä ja turvallisuusongelmia erityisesti nuorille. EMCDDA:lla on avainasema näiden huumeiden seurannassa ja arvioinnissa EU:ssa osana EU:n neuvoston vuonna 1997 hyväksymää yhteistä toimintaa. (1).

Yhteisessä toimintapäätöksessä, johon kuuluvat ”tiedonvaihto, riskiarviointi ja uusien synteettisten huumeiden valvonta”:

- perustetaan ”varhaisen vaiheen varoitusjärjestelmä” uusien synteettisten huumeiden tunnistamiseksi, heti kun ne ilmestyvät johonkin EU:n jäsenmaahan
- tarjotaan mekanismi näiden huumeiden terveydellisten ja yhteiskunnallisten riskien arvioimiseksi
- edesautetaan päätöksentekoprosessia, jonka kautta nämä tuotteet voidaan saattaa valvonnan piiriin kaikissa EU:n jäsenvaltioissa.

Varhaisen vaiheen varoitukset

Uusia synteettisiä huumeita koskeva varhaisen vaiheen varoitusjärjestelmä edustaa toteutuksen ensimmäistä vaihetta.

Heti kun Euroopan markkinoilta löytyy uusi synteettinen huume, jäsenvaltiot lähettävät sen tuotantoa, myyntiä ja käyttöä koskevat tiedot Euroopan poliisivirastolle (Europol) sekä EMCDDA:lle Europolin kansallisten yksiköiden ja Reitoxin kansallisten seurantakeskusten välityksellä.

Sen jälkeen tiedot toimitetaan myös Euroopan komissiolle ja Lontoossa toimivalle Euroopan lääkearviointivirastolle (EMA).

Lopuksi laaditaan EMCDDA:n ja Europolin yhteinen raportti, joka toimitetaan EU:n neuvostolle ja jonka perusteella voidaan tehdä päätös riskiarvioinnin suorittamisesta.

Riskiarvioinnit

EMCDDA suorittaa riskiarviointityötä vähintään yhden EU:n jäsenvaltion tai Euroopan komission pyynnöstä.

EMCDDA:n tieteellinen komitea – täydennettynä EU:n jäsenvaltioiden, Euroopan komission, Europolin ja EMEA:n nimittämällä asiantuntijoilla – arvioi markkinoille ilmestyneen uuden huumeen mahdolliset riskit sekä mahdollisuudet sen saattamisesta valvonnan kohteeksi.

Seuraavassa vaiheessa EU:n neuvostolle esitetään riskiarviointiraportti, jossa esitetään yhteenveto tuloksista.

Seuraaville synteettisille huumeille on suoritettu riskiarviointi: MBDB, 4-MTA, GHB, ketamiini, PMMA, 2C-I, 2C-T-2, 2C-T-7 ja TMA-2.

Päätöksenteko

Riskiarviointiraporttien perusteella sekä Euroopan komission tai jonkin jäsenvaltion aloitteesta EU:n neuvosto voi hyväksyä yksimielisesti päätöksen, jolla kyseinen synteettinen huume saatetaan valvontatoimien ja rikosoikeudellisten rangaistusten kohteeksi kaikissa EU:n jäsenvaltioissa.

Vaikka yhteinen toimintapäätös antaakin EU:lle joustavan ja nopean mekanismin toimintaan uusia synteettisiä huumeita vastaan, se ei estä yksittäisiä jäsenvaltioita toteuttamasta sellaisia kansallisia valvontatoimia, joita ne pitävät tarpeellisina uuden aineen löytymisen yhteydessä.

Yhteinen toimintapäätös liittyy uusiin synteettisiin huumeisiin, jotka eivät vielä ole mukana vuoden 1971 psykotrooppisia aineita koskevan YK:n yleissopimuksen luetteloissa.

(¹) Ulkoisen arvioinnin vanavedessä Euroopan komissio on tehnyt lakialoitteen tämän systeemin toiminta-alan ja toiminnan tehostamiseksi.

Kansalliset ja EU:n huumestrategiat sekä poliittiset linjaukset

Vuosien mittaan EMCDDA on kehittänyt itselleen roolin siltana tieteen, käytännön ja politiikan välille. Sen vuoksi kansallisten ja EU:n huumestrategioiden, poliittisten linjausten sekä niiden vaikutusten seuranta ja analysointi ovatkin perustavaa laatua oleva osa viraston työtä.

Tässä yhteydessä virasto tutkii kansallisella ja EU:n tasolla olemassa olevia oikeudellisia ja taloudellisia rakenteita, jotka vaikuttavat huumeongelmien käsittelyyn. Se myös laatii tutkimuksiin ja analyyseihin perustuen yleiskatsauksia ajankohtaisista huumeeteemoista poliittisille päätöksentekijöille.

Vuosien 2004–2006 työohjelman ensisijaisia aiheita ovat huume politiikan seurantavälineiden kehittäminen, oikeudellisten ja poliittisten analyysien parantaminen sekä osallistuminen EU:n huumeita koskevien strategioiden ja toimintasuunnitelmien arviointiin.

Huumelainsäädäntö

EMCDDA kerää keskeisintä kansallista ja EU-lainsäädäntöä koskevaa tietoa. Keskeinen työväline näiden tietojen seuraamiseksi ja analysoimiseksi kansallisella ja EU:n tasolla on Euroopan huumelainsäädäntöä käsittelevä tietokanta (*European Legal Database on Drugs – ELDD*).

EMCDDA:n www-sivuille sijoitettuna tämä ilmainen julkinen tietokanta antaa nopeaa tietoa huumeisiin liittyvästä lainsäädännöstä EU:ssa, Norjassa ja hakijamaissa. Sen kautta pääsee muun muassa alkuperäisiin lakiteksteihin sekä oikeudellista tilannetta ja uusimpia suuntauksia koskeviin maakohtaisiin profiileihin.

Mukana on myös huumelainsäädäntöä valottavia tarkempia selvityksiä, joilla on merkitystä tieteelliseltä ja poliittiselta kannalta.

Strategiat ja toimintasuunnitelmat

Kansallisten strategioiden ja toimintasuunnitelmien sekä kansallisten koordinoitimekanismien asema huumeongelmien vastaisessa työssä on yhä tärkeämpi. EMCDDA seuraa niitä tiiviisti sekä tekee vertailevia tutkimuksia seuraavista aiheista: tavoitteet, koordinoitijärjestelyt, arviointi, huumetiedotus sekä politiikan toimeenpano.

EMCDDA auttaa lisäksi Euroopan huumestrategioiden ja toimintasuunnitelmien sekä niiden toteutumisen seurannassa tarjoamalla Euroopan komissiolle merkittävää teknistä tukea arviointivälineistön kehittämisessä.

Yksi viraston tärkeimmistä panoksista tässä arviointiprosessissa on sellaisen tiivistetyn perustiedon toimittaminen, jonka avulla voidaan toimintasuunnitelman käynnistämävaiheessa saada yleiskuva huumetilanteesta ja olemassa olevista poliittisista toimista. Vertaamalla tilannetta samanlaiseen tiiviiseen tilannearvioon suunnitelman päätösvaiheessa voidaan selvittää huumetilanteen kehityskulkuja ja toiminnan tuloksia.

Huume poliittiset tutkimukset

Tieto ja sen analysointi ovat keskeisen tärkeitä huumestrategioiden ja koko huume politiikan onnistumisen kannalta. Sen vuoksi EMCDDA pyrkiikin analyttisten politiikkaa koskevien tutkimusten avulla saattamaan oikeisiin yhteyksiinsä ja tulkitsemaan havaittuja kehityssuuntauksia ja -tuloksia.

Näihin kuuluvat muun muassa huumelainsäädännön ajankohtaiset näkökohdat, julkinen varainkäyttö, huume strategiat ja koordinoitimekanismit sekä EU:n huumeita koskevat toimintavälineet.

Näiden tutkimusten avulla EMCDDA tarjoaa päivitettyjä yleiskatsauksia ja maiden välisiä vertailuja huume poliittisista kysymyksistä tavoitteena edesauttaa arviointi- ja päätöksentekoprosessia.

Reitox

EMCDDA ei olisi kokonainen ilman Reitoxia, Euroopan huumausaineita ja niiden väärinkäyttöä koskevaa tietoverkosta. Tämän korkeatasoisen systeemin avulla kerätään ja vaihdetaan Euroopan huumeetietoa, ja sen piiriin kuuluu huumeisiin erikoistuneita seurantakeskuksia EU:n jäsenvaltioista, Norjasta sekä Euroopan komissiosta. Reitox-verkosto toimii koko keskuksen selkärankana.

EMCDDA ja sen – hallintoneuvoston ja tieteellisen komitean kautta edustetut – jäsenvaltiot tukevat Reitoxin työprosesseja ja vastaavat verkoston tuotteiden laadun varmistamisesta.

Vuosien 2004–2006 työohjelman ensisijaisia aiheita ovat Reitoxin tiedontuotannon laatuun ja raportointiin liittyvien prosessien vakiinnuttaminen ja kehittäminen sekä tiedontuotannon kapasiteetin rakentamisen vauhdittaminen laajentuneessa EU:ssa.

Kansalliset seurantakeskukset

Reitoxiin kuuluvat kansalliset seurantakeskukset ovat tärkein tietoa käsittelevä areena EMCDDA:n ja sen jäsenvaltioiden välillä, ja tässä asemassa niiden rooli on kahdenlainen. Yhtäällä omien hallitustensa nimittäminä ne ovat kansallisia viranomaisia, jotka toimittavat huumeetietoa EMCDDA:lle. Toisaalla EMCDDA:n ohjauksessa ne toimivat ”lähettiläinä”, jotka edustavat Reitoxia ja edistävät sen ajamia asioita kotimaassaan.

Aivan kuten EMCDDA tukeutuu kansallisiin seurantakeskuksiin tiedon ja asiantuntemuksen lähteinä, myös nämä keskukset tukeutuvat huumeiden seurantatiedon tuottajien muodostamiin kansallisiin verkostoihin tiedon ja taitotiedon tarjoajina.

Tulokset ja raportointi

Seurantakeskukset toimittavat EMCDDA:lle EU-tason analyysiä varten säännöllisin väliajoin tilastoja, laadullista tietoa ja kansallisia vuosiraportteja tärkeimmistä huumeista koskevista suuntauksista ja kehityspiirteistä omissa maissaan. Ne myös levittävät Euroopan huumeitietoa kansallisella tasolla.

Reitoxin raportointijärjestelmät ja rakenteet tarjoavat seurantakeskuksille yhä enemmän mahdollisuuksia syöttää kansallista tietoa EMCDDA:n tietokantoihin ja hakujärjestelmiin.

Tiedon laadun varmistajina toimivat yhteisesti sovitut ohjeistot ja tiedonkeruun työvälineet. EMCDDA arvioi kaiken verkostoilta saamansa tiedon laadun ja käy tuloksista keskustelua seurantakeskusten kanssa.

Kapasiteetin rakentaminen

Eri huumeilmiöihin liittyvän asiantuntemuksen taso voi vaihdella huomattavasti eri maiden välillä. Kapasiteetin rakentamiseen tähtäävät toimet, kuten kurssit ja keskinäinen asiantuntijavaihto, onkin sen vuoksi otettu mukaan osaksi Reitoxin ohjelmia. Tällä tavoin johonkin ilmiöön vähemmän perehtyneet seurantakeskukset voivat hyötyä kokeneempien kumppaniensa tietämyksestä. Joillekin aloille erikoistuneet seurantakeskusten työryhmät työskentelevät muodostaakseen selkeän käsityksen alan uusista indikaattoreista, olennaisimmasta ydintiedosta ja uusista toiminta-alueista.

Verkoston hallinto

Verkoston koordinaattorin asemassaan EMCDDA järjestää säännöllisesti seurantakeskusten johtajien kokouksia suunnittelutyön ylläpitämiseksi, näkemysten vaihtamiseksi ja keskustelujen käymiseksi aihekohtaisesta kehityksestä. EMCDDA:n ja kansallisten seurantakeskusten päivittäistä yhteydenpitoa helpottaa Reitox-ekstranet, sisäiseen käyttöön rajoitettu www-sivusto, joka on tarkoitettu verkostokumppaneiden väliseen tiedon ja asiakirjojen vaihtoon.

Laadukkaat tietopalvelut

EMCDDA:n toiminnan tavoitteena on tuottaa EU:lle ja sen jäsenvaltioille korkealaatuisia tietopalveluja huumeista ja huumeriippuvuudesta Euroopassa. Tiedonvälitys ja -levitys ovatkin sen vuoksi EMCDDA:n ydintoimintoja.

Keskuksen tuottama tieto räätälöidään eri vastaanottajaryhmien mukaiseksi, joita ovat

- poliittiset päättäjät ja heidän neuvonantajansa
- lääkärit ja huumealan ammattilaiset
- huumeutukijat.

Palveluja annetaan myös tiedotusvälineille ja koko väestölle.

Keskus lähestyy Euroopan kansalaisia entistä enemmän kunkin omalla kielellä.

Kaikki tuotteet muokataan selkeästi keskuksen oman kuvan mukaisiksi.

Julkaisut

EMCDDA:n julkaisuohjelma on yksi tärkeimmistä kanavista, joita myöten keskus voi esitellä työnsä tuloksia. Keskuksen painettujen julkaisujen joukkoon kuuluu huumeilmiötä käsitteleviä vuosikertomuksia sekä tieteellisiä ja aihekohtaisia erityisjulkaisuja neljän eri sarjan puitteissa. Yhteen koottua tietoa julkaistaan myös joka toinen kuukausi ilmestyvässä uutiskirjeessä sekä tilannekatsauksissa.

Julkaisuohjelman tavoitteena on, että painetut ja online-muodossa olevat tuotteet ovat keskinäisessä tasapainossa ja että ne täydentävät toisiaan.

Sähköinen online-toiminta

EMCDDA:n www-sivusto (<http://www.emcdda.eu.int>) on portti kaikkeen viraston tuottamaan tietoon. Sen tavoitteena on saattaa uusimman teknologian keinoja käyttäen huume tietoa nopeasti EMCDDA:n koko käyttäjäkunnalle. Keskuksen online-toiminnan avainkysymyksiä ovat laajennetut vuosikertomukset, ladattavat julkaisut ja lehdistömateriaali, huume tietoa sisältävät tietokannat, tilauspalvelut, EMCDDA:n työohjelmien esittelyt sekä linkit kumppaniorganisaatioihin kautta maailman.

Mediasuhteet

Viraston mediaohjelman kaksi peruseriaatetta ovat EMCDDA:n profiilin kohottaminen huumealan Euroopan tason virastona sekä korkealaatuisten tietopalvelujen tuottaminen julkisen sanan edustajille. Toimintoihin kuuluvat toimivien yhteyksien rakentaminen lehdistöön, julkaistavaksi sopivan materiaalin tuottaminen sekä lehdistöseuranta. Viraston www-sivustoltakin löytyvä lehdistöpalvelu (*News and media services*) tarjoaa lehdistölle nopeasti uusimmat tiedotteet ja muut tuotteet.

Markkinointi

EMCDDA:n markkinointitoiminta tapahtuu kolmen peruspilarin varassa: dialogi asiakkaiden kanssa, markkinoinnin edistäminen sekä jakelu. Vuorovaikutus eri asiakasryhmien kanssa sekä markkinatutkimukset auttavat keskusta räätälöimään tuotteensa asiakkaiden toiveiden mukaisiksi. Viraston tuotteiden julkistamiseen käytetään laajaa valikoimaa markkinoinnin edistämiseen soveltuvia kanavia, mukaan lukien esitemateriaali, uutuuksien esittelytilaisuudet ja pr-työ. Tarkoin kohdennettu tuotejakelu takaa sen, että oikea tuote saavuttaa oikean asiakkaan täsmällisesti ja kustannustehokkaasti.

Tapahtumat

Virasto järjestää korkean tason kokouksia aiheista, joilla on poliittista merkitystä tai jotka liittyvät sen omiin työohjelmiin. Tällaiset tapahtumat ovat keskuksen kannalta korvaamaton keino ajatusten ja kokemusten vaihtamiseen huumealan avaintoimijoiden kesken sekä oman aseman vahvistamiseen osaamiskeskuksena.

Palvelut kansallisille ja EU:n viranomaisille

Yksi EMCDDA:n keskeisistä pyrkimyksistä on kansallisten ja EU:n viranomaisten – erityisesti poliittisten päättäjien ja heidän neuvonantajiansa – tietotarpeiden tyydyttäminen. Keskus tuottaa tietoa näiden tahojen päätöksentekoa varten sekä ennakkoiden uusia tilanteita että toisaalta reagoiden nykytilanteeseen räätälöityjen katsausten ja palvelujen kautta.

Tietotekniset ja tukipalvelut

Tietotekniikka

Keskuksen tietotekniikkaryhmä vastaa seuraavista alueista: EMCDDA:n tietoteknisten perusrakenteiden kehittäminen ja ylläpito, tietoteknisen neuvonnan antaminen eri hankkeiden yhteydessä sekä online-palvelujen ja tietokantojen johtaminen.

Tukipalvelut

Tukipalvelutiimi vastaa seuraavista toiminnoista: aineelliset ja henkilöstövoimavarat, varainhoidon ja kirjanpidon hallinta, suunnittelu ja arviointityö, tietopalvelu sekä arkistointi.

Tietopalvelu ylläpitää EMCDDA:n asiakirja- ja tietokeskusta, joka on yleisölle avoin erikoiskirjasto ja jonka hallussa on laaja huumeita käsittelevä asiakirjakokoelma. Tarjolla on myös elektronisia tietopalveluja niin EMCDDA:n henkilöstölle kuin ulkopuolisillekin käyttäjille nykYTEKNIIKAN keinoin. Tarjolla on yhteys kirjaston kantaluetteloihin, ulkopuolisiin huumeitietokantoihin sekä online-muotoisiin kausijulkaisuihin.

Henkilöstö ja talousarvio

Vuosien 2004–2006 työohjelman julkaisemishetkellä EMCDDA:n henkilöstöön kuului noin 80 ihmistä eri puolilta Eurooppaa. Henkilöstöä johtaa Euroopan komission ehdotuksesta ja hallintoneuvoston toimesta viideksi vuodeksi kerrallaan nimitettävä johtaja. Johtajan virkakausien määrä ei ole säännöissä rajoitettu.

EMCDDA saa jatkuvan rahoituksensa EU:n talousarviosta. EMCDDA:n talousarvion hyväksyy hallintoneuvosto.

© Euroopan huumaussaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus, 2003

Euroopan huumaussaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus (esittelylehtinen)

Luxemburg: Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto

ISBN 92-9168-179-2

2003 – 18 s. – 21 x 21 cm

Rua da Cruz de Santa Apolónia, 23-25, 1149-045 Lissabon, Portugal
P. (351) 218 11 30 00 • F. (351) 218 13 17 11
info@emcdda.eu.int • <http://www.emcdda.eu.int>

ISBN 92-9168-179-2

